

תשובה שכה

שאלה: מי שנוהג להתפלל נוסח אשכנז ומתפלל תפלת לחש יחד עם הש"ץ שמתפלל ספרד, (או להיפך). האם יאמר אחרי קדושה כהש"ץ, (דלנוסח ספרד אומרים אתה קדוש ולנוסח אשכנז לדור ודור).

תשובה: כמו הש"ץ.³⁰⁴

תשובה שכו

שאלה: המתפלל שמו"ע בשוה עם הש"ץ ואומר עמו הקדושה, האם יאמרנה בלחש דומיא דשמו"ע, או בקול רם.

תשובה: יכול לומר בקול.³⁰⁵

תשובה שכז

שאלה: מבואר בשו"ע (סי' ק"ט ס"ב) שאם מתחיל להתפלל עם ש"ץ, כשיגיע עם ש"ץ לנקדישך יאמר עמו מלה במלה כל הקדושה כמו שהוא אומר. והנה לפעמים החזן אומר בלחש נקדש וכו' ואיני יודע מתי אומרו כדי לומר עמו.

תשובה: תשתדל מה שאתה יכול.³⁰⁶

מקורות וביאורים

הדפוס החדש

בכת"י רבינו שליט"א דהחזו"א התיר למתפלל בלחש עם הש"ץ לומר הקדושה בקול רם. (ועיין ספר פסקי תשובות סימן ק"ט הערה 23 מה שציין בזה).³⁰⁶ ושמעתי מרבינו שליט"א דאף אם אינו שומע את הש"ץ ממש, אבל משער שעכשיו אומר הש"ץ נקדש וכו', יכול לאמרו, עכ"ד שליט"א. [ולפ"ז מה שכתב רבינו שליט"א תשתדל וכו' הכוונה דלכתחילה יש להשתדל לשמוע את הש"ץ, אבל גם כשלא שומע, יכול לאמרו בשעה שמשער שהש"ץ אומרו, וכנ"ל].
עוד שמעתי מרבינו שליט"א דדווקא נקדש וכו' שזה דין רק על הש"ץ לאמרו, והוא צריך ג"כ לומר הכל, דדינו כהש"ץ, צריך שיאמר עם

³⁰⁴. עיין לעיל שאלה ש"ב שנשאל רבינו שליט"א כעין זה באחד הנוהג להתפלל נוסח ספרד ומתפלל עתה במנין של נוסח אשכנז, אי יאמר קדושה כנוסח ספרד. ועיי"ש שהשיב רבינו שליט"א ריש לו לומר כהצבור. ועיי"ש בהערה מה שהבאנו לבאר בזה, ושייך לכאן גם לכאן, וצריך לומר כנוסח הש"ץ שזהו נוסח הצבור. (דהש"ץ ודאי מתפלל כנוסח הצבור באותו מקום) אמנם ראיתי בספר אשי ישראל (פרק ל"ג הערה כ' השני) שהביא בשם ס' אשל אברהם מבוטשאטש (מהדו"ת) שכתב דאף אם הש"ץ אומר לדור ודור, יכול היחיד לומר אתה קדוש.
³⁰⁵. וכן מבואר ברשימות הנראות החזו"א

תשובה שכח

שאלה: כשאני מתפלל עם הש"ץ, מה אעשה כשיגיע הש"ץ לברכת כהנים.

תשובה: תשתוק ותשמע.³⁰⁷

תשובה שכח

שאלה: המתפלל עם הש"ץ וסיים עמו ברכת מודים, האם רשאי לענות אמן על ברכת כהנים, כמו שהש"ץ יכול לענות.

תשובה: לא יענה.³⁰⁸

בענין המתפלל עם הש"ץ אם נחשב תפלה בצבור, עיין שאלה מ"ב. ובענין אם עדיף למתאחר להתפלל עם הצבור שהם כבר באמצע שמו"ע, או להמתין ולהתפלל עם הש"ץ, עיין שאלה מ"ג.

תשובה של

שאלה: כהן שנזדמן לו להתפלל שמו"ע עם הש"ץ, ואם יאמר קדושה עמו לא יספיק לומר ברכת כהנים [כגון בשבת דיש זמן מועט ביניהם]. מה עדיף, האם לומר קדושה עם הש"ץ ולהפסיד ברכת כהנים, או להיפך.

תשובה: שאלתי מהחזו"א אם מותר לומר שלו' רב בבקר כדי שיוכל לומר קדושה והשיב שאסור, והוא כעין שאלתכם.³⁰⁹

מקורות וביאורים

אם לא מפני הטירוף, שאני החס שזה סדר התפלה שלו, עכ"ל. (אמנם ראיתי מובא מרבינו אברהם בן הרמב"ם (בחדושי שו"ת) שכתב שמו"ע להתפלל עם הש"ץ לענות אמן לברכת כהנים. עוד העירוני לדברי הערוך השולחן (סי' ק"ט סעיף י"א) שכתב דיכול יחיד המתפלל עם הש"ץ, לומר עם הש"ץ ברכנו בברכה המשולשת וכו', עיי"ש, ולפ"ז לכאור' ה"ה שיכול לענות אמן על ברכת כהנים).
309. הבאנו לעיל בהערה 287 בשם רבינו שליט"א שהוסיף בזה בשם החזו"א דאין עושיין

הש"ץ, אבל קדוש קדוש וכו' יכול לומר יחד עם הצבור. ומש"כ השו"ע שיאמר "עמו" מלה במלה "כל הקדושה" וכו', זהו לכתחילה, אבל בדיעבד כשאנו שומע, יכול לומר עם הצבור, עכ"ד שליט"א. 307. כן כתב רבינו שליט"א ברשימות הוראות מהחזו"א כת"י, וז"ל פעם א' התפלל צוה עם הש"ץ, ושמן צעעת צרכת כהנים כשהגיע לשם עם הש"ץ, עכ"ל. 308. מבואר ברשימות הוראות מהחזו"א בכת"י רבינו שליט"א וז"ל העידו משמו שאל מתפלל צוה עם הש"ץ לא יענה אמן אחר הכהנים, אע"ג שהש"ץ מותר לענות